



Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 2 september 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Artikel 267 FEUF – Begreppet nationell domstol – Kriterier – Procura della Repubblica di Trento (åklagaren i Trento, Italien) – Avvisning av begäran om förhandsavgörande”

I mål C-66/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Procura della Repubblica di Trento (åklagaren i Trento, Italien) genom beslut av den 15 januari 2020, som inkom till domstolen den 24 januari 2020, i förfarandet angående erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder avseende

XK,

ytterligare deltagare i rättegången:

Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Vilaras samt domarna N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin och K. Jürimäe (referent),

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av G. Aiello och E. Figliolia, avvocati dello Stato,
- Tysklands regering, genom J. Möller, M. Hellmann och F. Halabi, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: italienska.

– Portugals regering, genom L. Inez Fernandes, A. Pimenta, D. Capinha, P. Barros da Costa och L. Medeiros, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom C. Cattabriga och M. Wasmeier, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 11 mars 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 2 c ii i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (EUT L 130, 2014, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i samband med en begäran om verkställighet i Italien av ett beslut om en europeisk utredningsorder som fattats av Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (myndigheten för skattebrott och skatteutredningar i Münster, Tyskland) (nedan kallad Finanzamt Münster) avseende XK.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skäl 34 i direktiv 2014/41 har följande lydelse:

”Detta direktiv behandlar på grund av sitt tillämpningsområde endast provisoriska åtgärder i bevisinhämtningssyfte. Det bör i detta avseende betonas att allt material, inklusive finansiella tillgångar, kan omfattas av olika provisoriska åtgärder under det straffrättsliga förfarandet, inte enbart i bevisinhämtningssyfte utan också i förverkandesyfte. Skillnaden mellan de provisoriska åtgärdernas båda syften är inte alltid tydlig och de provisoriska åtgärdernas syfte kan förändras under förfarandets gång. Det är därför av största vikt att bibehålla ett flexibelt samband mellan de olika instrument som tillämpas på detta område. Bedömningen av huruvida materialet ska användas som bevis och därmed vara föremål för en utredningsorder bör dessutom av samma skäl göras av den utfärdande myndigheten.”

- 4 I artikel 1 i direktivet, med rubriken ”Den europeiska utredningsordern och skyldigheten att verkställa den”, föreskrivs följande i punkterna 1 och 2:

”1. En europeisk utredningsorder (nedan kallad utredningsorder) är ett rättsligt avgörande som har utfärdats eller godkänts av en rättslig myndighet i en medlemsstat (nedan kallad den utfärdande staten) för genomförande av en eller flera specifika utredningsåtgärder i en annan medlemsstat (nedan kallad den verkställande staten) i syfte att inhämta bevis i enlighet med detta direktiv.

...

2. Medlemsstaterna ska verkställa en utredningsorder på grundval av principen om ömsesidigt erkännande och i enlighet med detta direktiv.”

5 Artikel 2 i direktivet har rubriken ”Definitioner”, och lyder enligt följande:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

...

c) *utfärdande myndighet*:

- i) en domare, domstol, undersökningsdomare eller allmän åklagare som är behörig i det berörda fallet, eller
- ii) en annan behörig myndighet, enligt den utfärdande statens definition, som i det enskilda fallet handlar i egenskap av utredande myndighet i straffrättsliga förfaranden, med behörighet att besluta om bevisinhämtning i enlighet med nationell rätt. Dessutom ska utredningsordern, efter granskning av dess överensstämmelse med villkoren för utfärdande av en europeisk utredningsorder enligt detta direktiv, i synnerhet villkoren i artikel 6.1, och innan den översänds till den verkställande myndigheten, godkännas av en domare, domstol, undersökningsdomare eller allmän åklagare i den utfärdande staten. Om utredningsordern har godkänts av en rättslig myndighet, kan den myndigheten också betraktas som en utfärdande myndighet med avseende på översändandet av utredningsordern.

d) *verkställande myndighet*: en myndighet som har behörighet att erkänna en utredningsorder och se till att den verkställs i enlighet med detta direktiv och med de förfaranden som är tillämpliga vid liknande inhemska ärenden. Sådana förfaranden kan kräva ett bemyndigande av domstol i den verkställande staten, om så krävs i den statens nationella lagstiftning.”

6 Artikel 5 i samma direktiv har rubriken ”Utredningsorderns innehåll och form”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Utredningsordern, som återges i formuläret i bilaga A, ska fyllas i och undertecknas av den utfärdande myndigheten, som också ska intyga att innehållet är riktigt och korrekt.

Utredningsordern ska särskilt innehålla följande uppgifter:

a) Uppgift om den utfärdande myndigheten och i förekommande fall den godkännande myndigheten.

...”

7 I artikel 6 i direktivet, med rubriken ”Villkor för utfärdande och översändande av en utredningsorder”, föreskrivs följande:

”1. Den utfärdande myndigheten får endast utfärda en utredningsorder om den har konstaterat att följande villkor är uppfyllda:

a) Utfärdandet av utredningsordern är nödvändigt och proportionellt med avseende på de förfaranden som avses i artikel 4 och med beaktande av den misstänkta eller tilltalade personens rättigheter, och

b) den eller de utredningsåtgärder som anges i utredningsordern kunde ha begärts under samma förutsättningar i ett liknande inhemskt ärende.

2. Den utfärdande myndigheten ska i varje enskilt ärende göra en bedömning av huruvida de villkor som avses i punkt 1 är uppfyllda.

3. Om en verkställande myndighet har skäl att tro att de villkor som avses i punkt 1 inte har uppfyllts, får den samråda med den utfärdande myndigheten om vikten av att verkställa utredningsordern. Efter samrådet får den utfärdande myndigheten besluta att återkalla utredningsordern.”

8 Artikel 9 i direktivet har rubriken ”Erkännande och verkställighet”. I punkterna 1–3 i den artikeln föreskrivs följande:

”1. Den verkställande myndigheten ska utan krav på vidare formaliteter erkänna en utredningsorder som översänds i enlighet med detta direktiv och se till att den verkställs på samma sätt och på samma villkor som om den berörda utredningsåtgärden hade begärts av en myndighet i den verkställande staten, såvida inte denna myndighet beslutar att åberopa något av skälen för icke-erkännande eller icke-verkställighet eller något av skälen för att skjuta upp verkställigheten enligt detta direktiv.

2. Den verkställande myndigheten ska rätta sig efter de särskilda formaliteter och förfaranden som uttryckligen anges av den utfärdande myndigheten, såvida inte annat föreskrivs i detta direktiv och under förutsättning att sådana formaliteter och förfaranden inte strider mot de grundläggande rättsprinciperna i den verkställande staten.

3. Om en verkställande myndighet tar emot en utredningsorder som inte har utfärdats av en sådan utfärdande myndighet som avses i artikel 2 c ska den verkställande myndigheten återsända utredningsordern till den utfärdande staten.”

9 I artikel 11 i direktiv 2014/41, med rubriken ”Skäl för icke-erkännande eller icke-verkställighet”, anges i punkt 1 skälen för att vägra erkännande eller verkställighet av en europeisk utredningsorder i den verkställande staten.

10 Formuläret för den europeiska utredningsordern, som återfinns i bilaga A till samma direktiv, innehåller bland annat ett avsnitt L, i vilket uppgifter om den rättsliga myndighet som har godkänt den europeiska utredningsordern vid behov ska anges.

Tysk rätt

11 I 386 § i Abgabenordnung (skattelagen), i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i det nationella målet, föreskrivs följande:

”(1) Om en skatteöverträdelse misstänks, ska skattemyndigheten göra en utredning av de faktiska omständigheterna. I denna avdelning betecknas Hauptzollamt [(huvudtullkontoret)], Finanzamt [(skattekontoret)], Bundeszentralamt für Steuern [(den federala skattemyndigheten)] och Familienkasse [(familjebidragkassan)] som skattemyndigheten.

(2) Skattemyndigheten ska genomföra utredningar självständigt, med iakttagande av de begränsningar som anges i artikel 399 § punkt 1, 400 § och 401 §, om omständigheterna

1. endast utgör en skatteöverträdelse, eller
2. samtidigt åsidosätter andra strafflagar och åsidosättandet rör kyrkoskatt eller andra lagstadgade skatter med avseende på skatteunderlag, skatteunderlag för mark och byggnader eller skattebelopp.

(3) Punkt 2 ska inte tillämpas om den tilltalade har frihetsberövats.

(4) Skattemyndigheten får när som helst överlämna det straffrättsliga förfarandet till åklagarmyndigheten, och åklagaren får när som helst ta över det straffrättsliga förfarandet. I båda fallen kan åklagarmyndigheten, i samförstånd med skattemyndigheten, på nytt överlämna det straffrättsliga förfarandet till skattemyndigheten.”

- 12 399 § punkt 1 i denna lag har följande lydelse:

”Om skattemyndigheten handlar självständigt enligt 386 § punkt 2, ska den ha de befogenheter och skyldigheter som åklagarmyndigheten har under förundersökningsskedet.”

- 13 I 400 § i denna lag föreskrivs följande:

”Om det under utredningen inhämtas tillräcklig bevisning för ett avgörande av målet, ska skattemyndigheten begära att domstolen meddelar ett summariskt strafföreläggande, om ärendet kan bli föremål för ett summariskt straffrättsligt förfarande. Om så inte är fallet ska skattemyndigheten överlämna akten till åklagarmyndigheten.”

Italiensk rätt

Straffprocesslagen

- 14 Artikel 257.1 i codice di procedura penale (straffprocesslagen) har följande lydelse:

”I enlighet med artikel 324 får den misstänkta, den person vars tillgångar har beslagtogs och den person som kan ha rätt att återfå tillgångarna, lämna in en begäran om omprövning av beslutet om beslagtagande, även i sak.”

Lagstiftningsdekret nr 108/17

- 15 Direktiv 2014/41 införlivades i italiensk rätt genom decreto legislativo n. 108 – Norme di attuazione della direttiva 2014/41/UE del Parlamento europeo e del Consiglio, del 3 aprile 2014, relativa all’ordine europeo di indagine penale (lagstiftningsdekret nr 108 om införlivande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/41/EU av den 3 april 2014 om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området) av den 21 juni 2017 (GURI nr 162 av den 13 juli 2017) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 108/17).
- 16 I artikel 4.1–4.4 i lagstiftningsdekret nr 108/17 föreskrivs följande:

”1. Åklagaren vid domstolen i den domkrets där de begärda åtgärderna ska utföras ska genom motiverat beslut erkänna utredningsordern inom 30 dagar från mottagandet eller, om så inte är fallet, inom den frist som angetts av den utfärdande myndigheten och i vart fall inom 60 dagar.

Åklagaren ska underrätta *procuratore nazionale antimafia e antiterrorismo* [(åklagaren vid den nationella myndigheten för bekämpning av maffian och terrorism)] om att utredningsordern har mottagits i syfte att samordna utredningarna, när det rör sig om utredningar av brott som avses i artikel 51.3a och 51.3c i straffprocesslagen. Under alla omständigheter ska en kopia av det mottagna utredningsbeslutet översändas till justitieministeriet.

2. Verkställighet ska ske inom 90 dagar på det sätt som uttryckligen begärts av den utfärdande myndigheten, i den mån detta inte strider mot principerna i statens rättsordning. Utförandet av de åtgärder som avses i artiklarna 21 och 22 regleras under alla omständigheter av italiensk rätt.

3. Om det finns brådskande skäl eller vid behov ska erkännande och verkställighet ske inom den kortaste tid som den utfärdande myndigheten har angett.

4. Åklagarmyndighetens kansli ska delge den misstänktes advokat beslutet om erkännande inom den tidsfrist som gäller för det meddelande som denne enligt italiensk lag har rätt till för att utföra åtgärderna. När det i italiensk lag endast föreskrivs en rätt för advokaten att närvara vid genomförandet av åtgärden utan föregående delgivning, ska beslutet om erkännande delges när åtgärden genomförs eller omedelbart därefter.”

17 Artikel 5.1 och 5.2 i nämnda dekret har följande lydelse:

”1. När den utfärdande myndigheten begär att domstolen ska vidta åtgärden eller när den anmodade åtgärden enligt italiensk lag ska vidtas av domstol, ska åklagaren erkänna utredningsbeslutet och begära verkställighet hos förundersökningsdomaren.

2. Så snart begäran har mottagits ska domstolen godkänna verkställigheten efter att ha kontrollerat villkoren för erkännande av utredningsbeslutet.”

18 I artikel 13 i lagstiftningsdekretet föreskrivs följande:

”1. Inom fem dagar efter den underrättelse som avses i artikel 4.4 får den misstänkte och dennes advokat överklaga beslutet om erkännande till förundersökningsdomaren.

2. Förundersökningsdomaren fattar beslut efter att ha hört åklagaren. Beslutet ska delges åklagaren och den berörda personen.

3. Åklagaren ska utan dröjsmål underrätta den utfärdande myndigheten om beslutet. Om invändningen bifalls, ska beslutet om erkännande upphävas.

4. En invändning hindrar inte verkställigheten av utredningsbeslutet och översändandet av resultaten av de åtgärder som vidtas. Under alla omständigheter kan åklagaren underlåta att översända resultaten av de åtgärder som vidtas, om detta riskerar att orsaka allvarlig och irreparabel skada för den misstänkte, den tilltalade eller den berörda personen.

5. När de skäl för avslag som anges i artikel 10 är uppfyllda ska förundersökningsdomaren, när den har att pröva verkställigheten av utredningsbeslutet enligt artikel 5, även på begäran av parterna förordna om att det beslut om erkännande som meddelats av åklagaren ska upphävas.

6. Om beslutet om erkännande upphävs ska utredningsbeslutet inte verkställas.

7. Den misstänkte eller tilltalade, dennes advokat, den person vars bevisning eller tillgångar har frysts samt den person som skulle ha rätt till återställande av bevisning kan även överklaga beslutet om erkännande av utredningsbeslutet om att frysa bevisning. Domaren beslutar i egenskap av rådsavdelning i den mening som avses i artikel 127 i straffprocesslagen. I ett sådant fall kan åklagaren och de berörda personerna överklaga domstolsavgörandet till Högsta domstolen inom 10 dagar från delgivningen av domstolsavgörandet. Högsta domstolen beslutar i egenskap av rådsavdelning inom 30 dagar från dagen för överklagandet. Ett överklagande medför inte uppskov med verkställigheten.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 19 Den 14 november 2019 mottog Procura della Repubblica di Trento (allmänna åklagaren i Trento, Italien) (nedan kallad åklagaren i Trento) en europeisk utredningsorder som samma dag hade utfärdats av Finanzamt Münster, i vilken begärdes att husrannsakan skulle genomföras i XK:s affärslokaler inom ramen för en undersökning om skatteflykt avseende inkomstbeskattning som genomfördes med stöd av bestämmelserna i skattelagen.
- 20 Avsnitt L i den europeiska utredningsordern, där det vid behov ska finnas kontaktuppgifter till den rättsliga myndighet som har godkänt utredningsordern, var inte ifyllt.
- 21 Genom skrivelse av den 20 december 2019 begärde åklagaren i Trento att Finanzamt Münster skulle översända en kopia av den europeiska utredningsorder som godkänts av en rättslig myndighet.
- 22 Genom e-postmeddelande av den 8 januari 2020 underrättade Finanzamt Münster åklagaren i Trento om att den europeiska utredningsordern inte behövde godkännas av en rättslig myndighet. Finanzamt Münster förklarade nämligen att Finanzamt Münster, enligt 399 § punkt 1 i skattelagen, skulle anses vara en rättslig myndighet i den mening som avses i artikel 2 c i direktiv 2014/41, eftersom Finanzamt Münster fullgör åklagares uppgifter i förfaranden avseende överträdelse av skattelagstiftningen.
- 23 I beslutet om hänskjutande har åklagaren i Trento påpekat att den europeiska utredningsordern nödvändigtvis måste vara ett rättsligt avgörande, i den meningen att den, i enlighet med artikel 2 c i direktiv 2014/41, antingen ska antas av en rättslig myndighet eller antas av en förvaltningsmyndighet och godkännas av en rättslig myndighet.
- 24 Såsom analogt framgår av domen av den 10 november 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860), som rörde den europeiska arresteringsorder som regleras av rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 2002, s. 1), innebär nämligen den höga graden av förtroende mellan medlemsstaterna att en rättslig myndighet ingriper i samband med antagandet av en europeisk utredningsorder.
- 25 I förevarande fall har Finanzamt Münster, som är en förvaltningsmyndighet, hävdats att den kan utfärda en europeisk utredningsorder som undertecknats av dess administrativa chef, utan att detta beslut måste godkännas av en domare eller åklagare, med motiveringen att den är behörig att utöva samma rättigheter och samma ansvar som den tyska åklagarmyndigheten, enligt 399 § punkt 1 i skattelagen.

- 26 Åklagaren i Trento har understrukit att det nationella målet ger upphov till frågan huruvida och i vilken utsträckning artikel 2 c i direktiv 2014/41 tillåter en medlemsstat att översända en europeisk utredningsorder som har utfärdats av en förvaltningsmyndighet när denna inte har godkänts av en rättslig myndighet.
- 27 Åklagaren i Trento anser att EU-domstolens överväganden i domen av den 27 maj 2019, OG och PI (Åklagarmyndigheten i Lübeck och Zwickau) (C-508/18 och C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punkterna 48 och 49), i vilka rambeslut 2002/584 var i fråga, är tillämpliga med avseende på direktiv 2014/41, eftersom en europeisk utredningsorder, även om den inte påverkar den personliga friheten, utgör en mycket ingripande åtgärd.
- 28 Dessutom anser åklagaren i Trento att denne är behörig att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, trots att en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF endast kan härröra från en ”domstol i en medlemsstat”.
- 29 EU-domstolen har visserligen redan, i domen av den 12 december 1996, X (C-74/95 och C-129/95, EU:C:1996:491), slagit fast att den italienska åklagarmyndigheten inte var behörig att begära förhandsavgörande från EU-domstolen. Åklagaren i Trento anser emellertid att den domen inte är relevant i förevarande fall, eftersom det mål som gav upphov till den domen rörde ett straffrättsligt förfarande som inletts vid åklagarmyndigheten, vilken inte hade till uppgift att helt oberoende avgöra en tvist, utan att i förekommande fall låta den behöriga domstolen få kännedom om tvisten.
- 30 Åklagaren i Trento har emellertid påpekat att denne inte är part i det utredningsförfarande som Finanzamt Münster genomför i Tyskland. Vidare skulle åklagaren i Trento inte kunna vidta några straffrättsliga åtgärder i Italien för de gärningar som avses i den europeiska utredningsorder som är aktuell i det nationella målet eller begära att en domare bedömer den europeiska utredningsordern, eftersom det enligt italiensk rätt ankommer på åklagarmyndigheten och inte på domare att erkänna en europeisk utredningsorder och följaktligen att verkställa den eller, i förekommande fall, vägra att erkänna den. Ingen domstol deltar således i förfarandet för erkännande av ett sådant beslut.
- 31 Inom ramen för förfarandet för verkställighet av den europeiska utredningsordern ska den italienska åklagarmyndigheten kvalificeras som ett organ som har till uppgift att ”helt oberoende avgöra en tvist” och således som en ”domstol” i den mening som avses i artikel 267 FEUF.
- 32 Mot denna bakgrund beslutade åklagaren i Trento att ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska artikel 2 c ii i [direktiv 2014/41], i den del det däri föreskrivs att även ’en annan behörig myndighet, enligt den utfärdande statens definition, som i det enskilda fallet handlar i egenskap av utredande myndighet i straffrättsliga förfaranden, med behörighet att besluta om bevisinhämtning i enlighet med nationell rätt’ kan anses vara utfärdande myndighet, varvid det dock föreskrivs att i ett sådant fall ’ska utredningsordern, efter granskning av dess överensstämmelse med villkoren för utfärdande av en [utredningsorder] enligt detta direktiv, i synnerhet villkoren i artikel 6.1, och innan den översänds till den verkställande myndigheten, godkännas av en domare, domstol, undersökningsdomare eller allmän åklagare i den utfärdande staten’, tolkas så, att denna bestämmelse tillåter att en medlemsstat undantar en

förvaltningsmyndighet från skyldigheten att se till att den europeiska utredningsordern godkänns, genom att kvalificera denna förvaltningsmyndighet som 'rättslig myndighet' i den mening som avses i artikel 2 i direktivet?"

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning

- 33 I sina skriftliga yttranden till domstolen har den tyska regeringen och kommissionen uttryckt tvivel om huruvida åklagaren i Trento är en "domstol" i den mening som avses i artikel 267 FEUF.
- 34 Enligt EU-domstolens fasta praxis ska EU-domstolen, vid bedömningen av huruvida det hänskjutande organet är en "domstol" i den mening som avses i artikel 267 FEUF, vilket är en rent unionsrättslig fråga, beakta ett antal omständigheter, såsom huruvida organet är upprättat enligt lag, huruvida det är av stadigvarande karaktär, huruvida dess jurisdiktion är av tvingande art, huruvida dess förfarande är kontradiktoriskt, huruvida organet tillämpar rättsregler och huruvida det har en oberoende ställning (dom av den 21 januari 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, punkt 51 och där angiven rättspraxis).
- 35 När det gäller kriterierna att det hänskjutande organet är upprättat enligt lag och att dess jurisdiktion är av tvingande art och kriterierna avseende dess varaktighet, dess oavhängighet och dess tillämpning av rättsregler, innehåller handlingarna i målet inga uppgifter som kan styrka att åklagaren i Trento inte uppfyller dessa kriterier.
- 36 Det ska emellertid även prövas huruvida åklagaren i Trento, inom ramen för det förfarande som föranlett denne att begära förhandsavgörande från EU-domstolen, utövar dömande verksamhet i den mening som avses i artikel 267 FEUF.
- 37 I detta hänseende framgår det av domstolens fasta praxis att även om artikel 267 FEUF inte kräver att det förfarande vid den nationella domstolen, i vilket en tolkningsfråga uppkommer, är kontradiktoriskt för att nämnda domstol ska kunna begära att EU-domstolen meddelar förhandsavgörande, är de nationella domstolarna dock endast behöriga att begära att domstolen ska meddela förhandsavgörande om de har att döma i ett förfarande som är avsett att leda till ett avgörande av rättskipningskaraktär (dom av den 28 februari 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 38 När en italiensk åklagare, såsom åklagaren i Trento, agerar i egenskap av verkställande myndighet för en europeisk utredningsorder, i den mening som avses i artikel 2 d i direktiv 2014/41, har denne emellertid inte att avgöra en tvist och kan följaktligen inte anses utöva dömande verksamhet.
- 39 I artikel 1.1 i direktiv 2014/41 definieras en europeisk utredningsorder som ett rättsligt avgörande som har utfärdats eller godkänts av en rättslig myndighet i en medlemsstat för genomförande av en eller flera specifika utredningsåtgärder i en annan medlemsstat i syfte att inhämta bevis i enlighet med detta direktiv, inbegripet sådana som redan innehas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten.
- 40 Enligt artikel 1.2 i direktiv 2014/41 ska medlemsstaterna verkställa en europeisk utredningsorder på grundval av principen om ömsesidigt erkännande och bestämmelserna i detta direktiv. Enligt artikel 9.1 i direktiv 2014/41 ska den verkställande myndigheten utan krav på vidare formaliteter erkänna en utredningsorder och se till att den verkställs på samma sätt och på samma villkor som

om den berörda utredningsåtgärden hade begärts av en myndighet i den verkställande staten. Enligt samma bestämmelse kan denna myndighet besluta att inte verkställa en europeisk utredningsorder med åberopande av något av skälen för icke-erkännande eller icke-verkställighet eller något av skälen för att skjuta upp verkställigheten enligt detta direktiv. I artikel 9.3 i direktiv 2014/41 föreskrivs dessutom att om en verkställande myndighet tar emot en utredningsorder som inte har utfärdats av en sådan utfärdande myndighet som avses i artikel 2 c i direktivet ska den verkställande myndigheten återsända utredningsordern till den utfärdande staten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 december 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Förfalskade banköverföringar), C-584/19, EU:C:2020:1002, punkterna 43–45).

- 41 Såsom framgår av skäl 34 i direktivet är de utredningsåtgärder som föreskrivs i en europeisk utredningsorder av provisorisk karaktär. Deras enda syfte är att skaffa fram bevis och, om de nödvändiga villkoren för detta är uppfyllda, översända dem till den utfärdande myndighet som avses i artikel 2 c i direktivet.
- 42 Under dessa omständigheter kan den verkställande myndigheten, i den mening som avses i artikel 2 d i direktivet, som förordnar om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder, inte anses ha till uppgift att ”döma i saken” i den mening som avses i artikel 267 FEUF. Det ankommer uteslutande på de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten att slutgiltigt ta ställning till dessa bevis inom ramen för det straffrättsliga förfarande som inletts i den utfärdande medlemsstaten.
- 43 När en italiensk åklagare, såsom åklagaren i Trento, agerar i egenskap av verkställande myndighet, i den mening som avses i artikel 2 d i direktiv 2014/41, agerar denne således inte inom ramen för ett förfarande som är avsett att leda till ett avgörande av rättskipningskaraktär, i den mening som avses i den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 37 i förevarande dom.
- 44 Detta konstaterande påverkas inte av den omständighet som det hänskjutande organet och den italienska regeringen har nämnt i sitt yttrande och i sina svar till domstolen, nämligen att det i lagstiftningsdekret nr 108/17 inte föreskrivs någon domstolsprövning av åklagarmyndighetens beslut att inte erkänna en europeisk utredningsorder.
- 45 En sådan omständighet som för övrigt endast avser det fallet att en europeisk utredningsorder inte erkänns saknar nämligen relevans för att avgöra huruvida en italiensk åklagare, såsom åklagaren i Trento, utövar dömande verksamhet, i den mening som avses i artikel 267 FEUF, när den ska meddela ett beslut om erkännande och verkställighet av en sådan europeisk utredningsorder. Denna omständighet påverkar inte konstaterandet i punkterna 41 och 42 ovan att de utredningsåtgärder som föreskrivs i en utredningsorder till sin natur är av provisorisk karaktär och att beslut om erkännande och verkställighet av en sådan utredningsorder därför inte kan likställas med avgöranden av rättskipningskaraktär.
- 46 Mot bakgrund av det ovan anförda konstaterar domstolen att den begäran om förhandsavgörande som framställts av åklagaren i Trento inte kan tas upp till sakprövning.

Rättegångskostnader

- 47 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

Den begäran om förhandsavgörande som framställts av Procura della Repubblica di Trento (åklagaren i Trento, Italien) genom beslut av den 15 januari 2020 avvisas.

Underskrifter